

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ПІДРУЧНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ 11 КЛАСУ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Т. О. Яценко, докт. пед. наук

Підручник «Українська література (рівень стандарту). 11 клас» (автори – А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко та ін.) підготовлено у контексті освітніх завдань НУШ. У процесі впровадження навчальної книги в шкільну практику (гриф МОН України «Рекомендовано для впровадження в закладах загальної середньої освіти) підтверджено компетентнісний потенціал її змісту і структури. Засвідчено, що у рубриці «Читацький путівник» конкретно визначено обсяг знань та вмінь, які учні повинні здобути під час вивчення програмової теми, що є основою для розвитку їхніх предметної та ключових компетентностей. Алгоритмічне первинне подання навчального матеріалу про письменника (цитата-самохарактеристика; цитата відомого літературного критика тощо про творчий спадок автора; коротка характеристика-презентація особистості письменника) сприяє системному формуванню предметних знань старшокласників, розвитку їхніх пізнавальних інтересів. Рубрика «Знайомство здалеку і зблизька», навчальний текст якої конкретизується у підрубриках «Портрет», «Вдача», «Захоплення», «Сторінки життєпису» тощо допомагає формуванню в уяві учнів образу письменника як цікавої, багатогранної й талановитої особистості, мотивує до прочитання його творів. Матеріал рубрики «Художній світ письменника» сприяє загальному розумінню творчого доробку письменника (історична доба; тематика, проблематика, загальна характеристика творчості) і поглиблює осмислення художнього твору, що вивчається текстуально. Рубрика «Читацькі діалоги» презентує теоретичний матеріал та подає поради учням-читачам для налагодження діалогу з текстом художнього твору. Змістове наповнення рубрики «Культурно-мистецький контекст» і система запитань і завдань до неї сприяє розвитку культурної компетентності учнів (на прикладі життя і творчості письменників досліджуються взаємовпливи художньої літератури, музики, театру та інших видів мистецтва). Рубрика «Довідник читача» подає чітке і доступне тлумачення теоретико-літературних понять у процесі вивчення кожного тематичного розділу підручника. Рубрика «Запитання і завдання» вміщує збалансоване представлення компетентнісно орієнтованих запитань і завдань репродуктивного, частково-пошукового та проблемного характеру з метою перевірки рівня навчальних досягнень учнів. Рубрика «Ваші читацькі проекти» рекомендує варіанти навчальних проектів та поради щодо їх індивідуальної чи групової підготовки. У рубриці «Читацьке дозвілля» запропоновано перегляд екранізацій художніх фільмів, прослуховування музичних творів тощо, що також сприяє глибокому усвідомленню вивченого програмового матеріалу.

Отже, зміст і структура підручника є результативним чинником формування сучасного компетентного учня-читача, виховання особистості інноваційного типу мислення та культури.